

VYHLÁSENIE

Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

o rozporoch k materiálu

„Akčný plán k Stratégii celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2022 – 2024“

Materiál sa na rokovanie vlády SR predkladá s rozporom s Republikovou úniou zamestnávateľov (RÚZ) v nasledovných oblastiach:

K materiálu ako celku:

- RÚZ navrhuje, aby boli v akčnom pláne bližšie špecifikované postupy tvorby rozpočtu pri jednotlivých opatreniach,
- RÚZ navrhuje ambicióznejšie nastaviť termíny a minimalizovať nové štruktúry a organizácie

K tematickej oblasti 1.3: Národná iniciatíva pre zlepšovanie základných zručností a pilotné intervenčné programy

- RÚZ navrhuje výstupový indikátor: „Počet organizácií zapojených do pilotnej schémy“ zmeniť na: „Potvrdenie zo strany Aliancie sektorových rád (ASR) o pripravenosti absolventa neformálneho vzdelávania v základných zručnostiach pre nízko kvalifikovaných dospelých pre trh práce“ a doplniť medzi partnerov ASR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a všetky zamestnávateľské organizácie
- RÚZ navrhuje, aby podpora programov vzdelávania v základných zručnostiach z verejných zdrojov bola zabezpečovaná ASR

K tematickej oblasti 1.5: Systém uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia:

- Napriek kategorizácii pomaturitného odboru v ISCED 5b, čiže na rovnakej úrovni ako prvostupňové terciárne štúdium (bakalár – ISCED 5a), nemá absolvent ISCED 5b žiadnu možnosť pokračovať či započítať si kredity smerom k vyšším formám vzdelávania (ISCED 6). RÚZ navrhuje, aby sa do akčného plánu dostali aj piloty takýchto prepájacích programov medzi stredo- a vysokoškolskými kvalifikáciami.

K tematickej oblasti 1.7: Krátke študijné programy (short cycle tertiary programs) – úroveň SKKR 5:

- RÚZ navrhuje, aby bol po zavedení krátkych študijných programov vzdelávania do legislatívy SR tiež zadefinovaný titul, ktorý získa absolvent a boli tiež zavedené aj motivačné koeficienty v dotačnej schéme ministerstva školstva

K tematickej oblasti 1.11: Harmonizácia systému celoživotného poradenstva

- RÚZ navrhuje preniesť zodpovednosť za realizáciu opatrení: „Informačné nástroje na podporu celoživotného poradenstva“ a „Rozvíjanie kapacít pre riadenie kariéry (na úrovni jednotlivca aj systému)“ na ASR a zadefinovať, čo je „Národný rámec zručností“

K tematickej oblasti 1.13: Individuálne vzdelávacie účty ako nástroj individualizovanej podpory jednotlivca v ďalšom vzdelávaní (v rekvalifikácii) a pilotná schéma pre posilnenie motivácie účasti dospelých na vzdelávaní

- RÚZ navrhuje nastaviť termíny tematickej oblasti (vzhľadom k naliehavej potrebe zaviesť efektívny systém individuálnych vzdelávacích účtov je nevyhnutné ambicióznejšie nastaviť termíny v tejto tematickej oblasti) nasledovne:
 - Vytvorenie IT platformy a mobilnej aplikácie pre realizáciu schémy IVÚ – 2022,
 - Definovanie štandardov kvality pre vzdelávaciu organizáciu a vzdelávací program – 2022,
 - Zanalyzovať prostredie a možné spôsoby implementácie individuálnych vzdelávacích účtov v SR – 2022,
 - Informačná kampaň na podporu využívania IVÚ - 2022 – 2023,
 - Realizovať pilotnú schému IVÚ pre vybrané cieľové skupiny obyvateľov a vybrané oblasti vzdelávania - 2022 – 2024,
 - Vyhodnotiť realizáciu pilotnej schémy IVÚ – 2024.

Stanovisko predkladateľa:

S ohľadom na skutočnosť, že RÚZ počas medzirezortného pripomienkového konania vzniesla až 22 pripomienok, a to všetky zásadné (z celkového počtu 40 vznesených zásadných pripomienok), naznačuje dôležitosť opatrení pre zamestnávateľov, ktoré sú navrhnuté v prvom akčnom pláne k Stratégii celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2022 -2024.

Zásadné pripomienky RÚZ, ktoré sa týkajú materiálu ako celku nie je možné akceptovať z dôvodu technických obmedzení, ktoré sú spojené s procesom schvaľovania Partnerskej dohody SR 2021-2027 a tým, že Program Slovensko bude schválený pravdepodobne až v 3Q roku 2022, t. j. nie je možné termíny plnenia jednotlivých opatrení naliehavejšie (ambicióznejšie) nastaviť. Finančné nároky na jednotlivé opatrenia akčného plánu sa budú odvíjať od konkrétnych alokácií finančných zdrojov schválených v rámci OP Slovensko, tieto presné alokácie však zatiaľ známe nie sú.

K tematickej oblasti 1.3 uvádzame, že základné zručnosti predstavujú nevyhnutný predpoklad na to, aby jednotlivец získal ako takú schopnosť elementárnej orientácie v spoločnosti a predpoklady na pokračovanie vo vzdelávaní, ktoré je podmienkou na to, aby takýto jednotlivец mohol byť vôbec uplatniteľný na trhu práce. Z tohto dôvodu je potrebné, aby koncepciu základných zručností - analogicky ako je tomu aj vo formálnom vzdelávaní - , malo vo svojej gescii MŠVVaŠ SR. Proces nadobúdania základných zručností predstavuje nultý krok, ktorý vedie následne k vzdelávacím programom, ktoré predstavujú stále iba predprípravu na trh práce.

K tematickej oblasti 1.5 si dovoľujeme upozorniť na skutočnosť, že predmetná úprava navrhnutá pripomienkou nie je primárne zahrnutá v Stratégii ČŽVaP, jedná sa o úpravu legislatívnu. V gescii sekcie vysokých škôl je potrebné najskôr uvedený návrh konkretizovať a odpilotovať v rámci dopytovo orientovanej výzvy prostredníctvom nového programovacieho obdobia, ktoré môže byť spustené najskôr koncom roka 2023 za predpokladu, že už nebudú ďalšie časové sklzy v schvaľovaní Partnerskej dohody a Operačného programu Slovensko.

Rovnako uvádzame, že aj v oblasti krátkych študijných programov na úrovni SKKR 5 (tematická oblasť 1.7) v danej veci je potrebné v prvom rade otvoriť diskusiu so zainteresovanými stranami k daným návrhom, až následne je možné definovať konkrétne opatrenia, ktoré by mohlo MŠVVaŠ SR plniť.

K problematike Harmonizácie systému celoživotného poradenstva (tematická oblasť 1.11) uvádzame, že Národný rámec zručností pre riadenie kariéry je načrtnutý v Stratégii CŽVaP na roky 2021-2030 (viď str. 61), z tohto dôvodu je potrebné, aby koncepciu poradenského systému riadenia základných zručností analogicky ako je tomu aj vo formálnom vzdelávaní malo vo svojej gescii MŠVVaŠ SR. Národné fórum pre celoživotné poradenstvo je nadrezortná platforma transformovanej Rady vlády pre CŽV združujúca okrem subjektov verejnej správy a samosprávy, aj združenia mimovládnych neziskových organizácií, profesijných združení a expertov, v ktorom budú reprezentované záujmy všetkých relevantných aktérov.

Akčným plánom k Stratégii CŽVaP na roky 2022 – 2024 sa nevytvárajú nové štruktúry, snahou je rozšíriť kompetencie súčasne existujúcich centier vzdelávania pri VÚC.

Napriek urgentnej snahe MŠVVaŠ SR riešiť problematiku zavedenia nástroja individuálnych vzdelávacích účtov (tematická oblasť 1.13) nie je možné vyhovieť zásadnej pripomienke RÚZ ambicióznejšie nastaviť termíny, a to z dôvodu vyššie opísaných technických obmedzení, ktoré sú spojené s procesom schvaľovania Partnerskej dohody SR 2021-2027. Presné aktivity tohto opatrenia tematickej oblasti 1.13 a ich špecifikácia budú určené v národnom projekte na realizáciu pilótu individuálnych vzdelávacích účtov, ktoré bude možné začať realizovať až v roku 2023.